אלרבות פחות משוה פרומה להישבוז לקדש

אין אבל להדיום לא אלא אי אתמר הכי

אתמר אמר רב קטינא יאם הוזקקו בית דין

לשוה פרומה גומרין אפילו לפחות משוה

פרומה תחילת הדין בעינן פרומה גמר דין לא בעינן פרומה: כִּוּתני חמשה חומשין הן

אלו הן יהאוכל תרומה דותרומת מעשר

"ותרומת מעשר של דמאי יוהחלה יוהבכורים

מוסיף חומש "והפודה נמע רבעי "ומעשר

שני שלו מוסיף חומש הפודה את הקדשו

מוסיף חומש 🌣 הנהנה שוה פרומה מן ההקדש

מוסיף חומש ילוהגוזל את חבירו שוה פרומה

ונשבע לו מוסיף חומש: גמ' אמר רבא

קשיא ליה לר' אלעזר תרומת מעשר של

דמאי וכי עשו חכמים חיזוק לדבריהם כשל

תורה אמר רב נחמן אמר שמואל הא מני

ר"מ היא דאמר יעשו חכמים חיזוק לדבריהם

כשל תורה דתניא ייהמביא גם ממדינת הים

נתנו לה ולא אמר לה בפני נכתב ובפני נחתם

יוציא והולד ממזר דברי ר"מ וחכ"א מאין

הולד ממזר יכיצד יעשה ימלנו ממנה ויחזור

ויתננו לה בפני שנים ויאמר לה בפני נכתב

ובפני נחתם ולרבי מאיר משום דלא אמר לה

בפני נכתב ובפני נחתם יוציא והולד ממזר

אין ר"מ למעמיה דאמר רב המנונא משמיה

דעולא ∘אומר היה ר' מאיר כל המשנה

מממבע שמבעו חכמים בגימין יוציא והולד

ממזר מתיב רב ששת יימחללין אותו כסף

על כסף נחושת על נחושת כסף על נחושת

ונחושת על הפירות ויחזור ויפדה את הפירות

דברי רבי מאיר וחכ"א "יעלו פירות ויאכלו

בירושלים ומי מחלליגן כסף על נחושת והא

תנן ״פלע של מעשר שני ושל חולין

שנתערבו מביא בסלע מעות ואומר כל מקום

שישנה סלע של מעשר שני מחוללת על מעות

א) מעילה יח., ב) ב״ק קג.

ד) גיטין ה: פו., ה) [שס], 1) דמאי פ"א [מ"ב] עי

תוי"ט שם, 1) מעשר שני פ"ב ומ"וז. ה) וויהרא יטז.

ש ב [מ ז], מ) [ייקומים], ט) [ויקרא כז], י) [גיטין ב:], כ) הך ואין וי"ו מחלקת

כמו או איז כי תרי טעמי

כנות מו לון פי מתי טענתי מינהו. רש"ל, () [כתובות פג:], (מ) [דא"ר נחמן כצ"ל], () [כתובות פה.

גיטין ג: כג. כו:ן,

מוסף רש"י

יוציא. מי שנשחה בגט זה

(גיטין ה:). משום דלא אמר לה כו' יוציא.

בתמיה והא גט כשר הוא

ובפניו נכתב ומשום דלא

[עירוכין עז.

קלד א מיי' פ"ז מהל' מעילה הלכה ח סמג עשין רי: ב [טוש"ע ח"מ סי" שס ב נטוע ע נוית סיי שס סעי׳ בן: קלה ג מיי׳ פ״כ מהל׳

סנהדרין הל׳ סמג עשין קו טוש"ע ח"מ סי ו: קלו ד מיי פ"י מהלי תרומות הלי א ופ"ו שם הל' ו סמג לאוין רנח: קלז ה ו מיי שם פ"י

הל' א ד סמג שם: הלח ז מיי שם ופ״ם מהל׳ בכורים הל׳ יד (והלי טו): קלט ח מיי פ"י מהלי

35 תרומות והל׳ ד ופ״ג מהל׳ בכורים :6 35 קם ט מיי׳ פ״ט מהל׳ מעשר שני הל׳ ב סמג עשין קלו:

א סמג עשין קלו: י שמה עשין קטו. קמב כ מייי פ״ז מהלי ערכין הלי ב סמג עשין קלב: בבג ל מיי פ״ח מהלי מעילה הל' ג סמג

קמא י מיי שם פ״ה הלי

כבוד מ מיי׳ פ״ו מהל׳ גזילה הלי א סמג :עשין עג קמה נס מיי פ״ן מהלי גירושין הל' יז סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סי

:עשין רי

קמב סעי' ז: קבור ע פ מיי' פ"ד מהל' מעשר שני הל' ח סמג עשין קלו: קבוז צ מיי שם פ"ו הל'

:3

[לעיל] במאן ראמר אין בחומשו. ולמ״ד אין בו קשה וכן נמי אימומב לעיל: ובי עשו דבריהם כשל תורה. אע"ג דבכמה מקומות⁰ עשו אפי׳ יותר משל תורה היינו היכא דשייך

לקנוס כדי לעשות סייג אבל הכא אפילו בתרומת מעשר ודאי לא הוה שייך למקנס חומש אם לא שאמרה תורה ולכך לא היה להנום בשל דמאי ומשני דה"נ עשו הולד ממזר אע"פ שאין סברא אלא משום דבאשת איש הולד ממור:

ולא אמר בפני נכתב ונחתם. נכתב לא נקט אלא משום רבנן דלר"מ אין לריך לומר נכתב מ דא״ר יהודה טאומר היה ר״מ אפי׳ מנאו באשפה כשר:

וחכמים אומרים אין הולד ממזר. מדלא קאמרי רבנו לא תלא דעדיפא טפי מכלל דסבירא להו דתלא אע"ג דאין הולד ממזר: ביצד יעשה. פירום לרבנן כילד יעשה אם ניסת שלא יצטרך להוציא אי נמי לר"מ כיצד יעשה קודם שניסת ולא יצטרך גט אחר אבל אחר שניסת אין נראה לר"מ שיהיה שום תקנה:

ישלנו הימנה. וא״ת ויאמר בפני נכתב ונחתם בעודנו בידה וכי תימא לריך לומר קודם נתינה האמר בפרק קמא דגיטין (דף ה. ושם) כגון שנתנו לה ולא הספיה לומר עד שנתחרש ויש לומר דנריך לומר אחר נתינה מיד שנתגרשה :בעודם עסוקים באותו ענין

בםת על נחשת. וא״ת כיון דתנא דמחללים כסף על כסף אע"ג דאסור בודאי אפילו מדוחק כ״ש כסף על נחשת דשרי דאפי' בודאי מדוחק שרי כדאמר בסמוך וי"ל איידי דתנא נחשת על פירות דפליגי בה רבי מאיר ורבנן תנא נמי כסף על נחשת דהוי נמי טבעא אפירא: ויחזור ויפרה. פרש"י כן לריך לעשות דבעינן ולרת

הכסף בידך וחכמים אומרים אם ירצה יעלה הפירות עצמן ופריך דבודאי אסור כסף על נחשת שלא מדוחק והכא גבי דמאי שרי וקשה לפירושו דמכמה מקומות ה"מ לאתויי

דמלינו דמאי קל מודאי דבמסכת דמאי (פ״א מ״ב) תנן הדמאי אין לו חומש ואין לו ביעור ובמתני׳ תנן נמי מעשר שני מוסיף חומש ולא קתני של דמאי כדקתני גבי האוכל תרומת מעשר ועל חנם הביא מתני׳ דדמאי ודמעשר שני ותו מדקאמר מדוחק אין שלא מדוחק לא משמע דשאר המשנה אתיא ליה שפיר והלא עדיפא ה"מ למפרך דכסף על כסף אסור בודאי אפי׳ מדוחק מדלא מתנה על אחד מן הסלעין ובדמאי שרי ותו מה שפירש דלפדות הפירות עדיף מלעלות אפכא משמע בכמה דוכתי בפ"ג דמעשר שני (מ"י) גבי לקוח בכסף מעשר שני שנטמא כו׳ אמר להם לא אם אמרתם

כו' תאמר בלקוח שאינו נפדה טהור ברחוק מקום אלמא לקוח לריך להעלותו וכן בכמה דוכתי לכן נראה לפרש דלר"מ אם ירצה יחזור ויפדה הפירוח וחכ״א דלריך להעלוחו ופריך אמאי דשני שמואל דר״מ מחמיר בדמאי יותר מחכמים והכא מיקל טפי מחכמים אבל הא לא קשיא ליה אמאי מוסיף חומש בתרומת מעשר של דמאי כודאי ובפדיון לא מחמיר דדוקא באכילה שעושה עבירה מחמיר בדמאי כמו בודאי אבל בפדיון שאינו עושה עבירה לא החמירו והולרך להביא מתניתין דמחללין כסף על נחשת מדוחק דלא חימא כמו כן מיקל ר"מ בודאי וא"כ משוה הוא דמאי לודאי כמו בתרומת מעשר לכך מייתי דגבי ודאי אין מחללין כסף על נחשת שלא מדוחק וא"כ קשה דהא מיקל בדמאי לגבי ודאי יותר מחכמים ואביי ס"ל בסמוך דשמא ר"מ מחמיר גבי מיתה בדמאי כודאי יותר מחכמים וגבי לאו לא מחמיר כמו בודאי ורבנן אע"ג דמחמרי גבי לאו גבי מיחה דתרומת מעשר של דמאי אין נראה להם לקנוס חומש כדפ"ל דאפילו בודאי לא היה לקנוס אם לא שצותה תורה ומיהו קשה דגרסינן במשנה במלתיה דר״מ ובלבד שיפדה הפירות וי״ל כך מחללין כסף על כסף אפילו לחזור ולפדות אותו הכסף על דבר אחר וכן נחשת על הפירות דומיא כמו שפירש כסף על כסף ובלבד שיפדה פירוש בלבד שיהא דעתו

לרבות פחות כו'. ואת דריש דכל אתין וגמין ריבויין: אם הווקקו בית דין לשוה פרוטה. בין תובע לנתבע: גומרין אפילו בפחוח. אם חזר השני ותבעו פחות משוה פרוטה קודם שעמדו ב"ד משם מקקין לו: בותבי' האוכל פרומה. בשוגג תרומה גדולה:

ותרומת מעשר. מעשר מן המעשר: ותרומת מעשר של דמחי. שהלוקח מעם הארך לריך להפריש מספק. אבל תרומה גדולה של דמאי ליכא דלא חייבוהו חכמים להפריש כדאמרי׳ בסוטה (דף מח.) לפי ששלח בכל גבול ארך ישראל וראה שלא היו מפרישין 'אלא תרומה גדולה בלבד אלמא זהירין היו בה: מוסיף חומש. דכל הני חיקרו תרומה בתרומת מעשר כתיב (במדבר יח) והרמותם ממנו תרומת ה' בחלה כתיב (שם טו) חלה תרימו תרומה בבכורים כתיב (דברים יב) ותרומת ידך ואמר מר אלו בכורים (מכות ד' יו.) וכל הני חד נינהו דמשם אחד הן באין: נטע רבעי. מוסיף חומש בפדיונו דפדיון נטע רבעי קדש קדש גמר ממעשר בפ' שני דקדושין (דף נד:) גבי נטע רבעי כתיב קדש הלולים יי וגבי מעשר כתיב כל מעשר הארץ מזרע הארץ וגו'ש והני תרי נמי חד חשיב להו דמחד קרא נפקי דחומש בנטע רבעי לא כחיב אלא ממעשר יליף: שלו. דוקה נקט שהם חילל של אחרים אין מוסיף חומש איש ממעשרו כתיב (ויקרא כז): הקדשו. ולא של אחרים. המקדיש כחיב: הנהנה. בשוגג דחייב קרבן מעילה וחומש: גבל' קשיא ליה לר"א. משנתינו היתה קשה לר"א בן פדת: עשו חכמים חיזוק. להוסיף על תרומת מעשר של דמחי חומש שאין הפרשתו אלא מדבריהם: המביח גע ממדינת הים. לחשה שעשאו בעלה שליח להוליכו לגרש הלריכוהו לומר בפני נכתב ונחתם והתסי מפרש לפי שאין בקיאין לשמה יולין עדים מלויין לקיימו: יולית. מי שנשחה על ידי גט זה: מחלליו אומו. גבי מעשר שני של דמאי קתני לה: נחושת על הפירות. ואפי׳

הפירות. ויעלה הכסף לירושלים דכתיב (דברים יד) ולרת הכסף: וחכ"א יעלו פירות ויאכלו בירושלים. ולא הזקיקוהו לכך לחזור ולחללן ואם רוצה מעלה הפירות עצמן דהקילו בו: ומי מחללינן כו'. מסקנא דתיובתא דאותיב רב ששת היא והכי קאמר שמענו לר"מ דמיקל בפדיון דמאי לחללו כסף על כסף כסף על נחושת ובמעשר ודאי מי מחללינן כי האי גוונא אפילו כסף על נחושת דדמי לפדיון והתנן כו': שנתערבו. ורולה ליהנות בשל חולין: מביא בסלע מעות. נחושת. מביא בדמי סלע ואומר כל מקום כו' נמלאו שתיהן חולין והמעות מעשר: ובורר את היפה שבהן. ומחלל עליה המעות הללו ותהא היא מעשר והמעות והסלע השני חולין כבראשונה:

הללו ובורר את היפה שבהן ומחללו עליה חוץ לירושלים: ויחזור ויפדה את מפני

מתני

מתחילה כשחלל נחשת על הפירות לחזור ולפדות הפירות אז מותר אבל אם היה אז דעתו להעלותם ונמלך לפדותן לריך להעלותן: